

ПРЕС СЪОБЩЕНИЕ

COFACE ПУБЛИКУВА КЛАСАЦИЯТА СИ ТОП 500 КОМПАНИИ В ЦИЕ ЗА 2021:

Как най-големите компании се възстановяват от пандемията?

София, 27ми октомври, 2022

- 2021 г. – благоприятна среда за Централна и Източна Европа с 5,7% ръст на БВП след рецесия от -3,7% през първата година на пандемията;
- Топ 500 играчи: увеличение на оборота, нетните печалби и заетостта, поради възстановяването от спада на дейността;
- Сектори: надеждният основен сектор „добив и преработка на нефт и газ“ е на първо място в топ 500, следван от „автомобилостроенето“ и „транспорта“ и „неспециализираната търговия на едро“
- Полша е дом на най-големите предприятия в региона с нарастващ общ оборот с 26% през 2021 г., в сравнение с предходната година.

2021 година донесе благоприятна среда както за икономиките, така и за най-големите бизнеси в Централна и Източна Европа (ЦИЕ). Въпреки че все още е изправена пред предизвикателствата на пандемията от Covid-19, икономическата активност се възстанови от спада през 2020 г. В резултат на това, 500-те най-големи бизнеса в региона отбелязаха рязко нарастващи приходи и по-високи печалби.

ЦИЕ се възстанови по-бързо от повечето от ключовите си търговски партньори. Докато регионът на ЦИЕ регистрира по-лека рецесия през 2020 г. със среден растеж на БВП, достигащ -3,7% в сравнение с -5,5% в Западна Европа, възстановяването на ЦИЕ през 2021 г. също беше по-впечатляващо, достигайки 5,7% в сравнение с 4,7% в Западна Европа. **Гжегож Силевич, регионален икономист на Coface Централна и Източна Европа**, обяснява различните структури на регионите: „ЦИЕ е по-малко зависима от услугите, включително ресторантите и сектора на хотелиерството, които бяха силно засегнати по време на пандемията поради блокиране, ограничения за пътуване и малък брой клиенти доверие, което нанесе огромен удар върху различни западноевропейски икономики“.

Международната застрахователна компания за търговски кредити представя своето 14-то годишно проучване за най-големите 500 компании в ЦИЕ. „Проучването на Coface CEE Top 500“ класира бизнесите според техния оборот и анализира допълнителни факти като броя на служителите, рамката на компаниите, секторите и пазарите, както и кредитните оценки на Coface за компанията. Икономическото развитие на ЦИЕ Top 500 е представително за пазарната тенденция в целия регион.

Топ 500 играчи: увеличаване на оборота, чиста печалба и човешки капитал

„Резултатите от класацията за 2021 г. на най-големите компании в региона разкриха, че бизнесът успя да се възползва незабавно от икономическото възстановяване“, **обяснява Ярослав Яворски, главен изпълнителен директор на Coface Централна и Източна Европа.** Общият оборот на всичките 500 компании скочи с 26,9% до 842 милиарда евро. Съвкупните нетни печалби почти се удвоиха в сравнение с 2020 г. до 41 428 милиона. Освен това 500-те компании са наели 2,2 милиона души (+1,3% спрямо 2020 г.). „На вътрешния пазар икономиките на ЦИЕ се възползваха от стабилното вътрешно търсене. Пазарът на труда през 2021 г. отново беше в благоприятна ситуация с ниски нива на безработица и солиден ръст на заплатите. Мерките, въведени като отговор на въздействието на Covid-19, включват подкрепа за пазара на труда, което означава, че са избегнати масови съкращения“, добавя Яворски.

Полша и автомобилният сектор водят групата

PKN Orlen остава непобедим на челното място, укрепвайки позицията си с оборот, който скочи с 52%, докато през предходната година беше намалял с 23%. **Чешката Skoda Auto** (2-ра), мултинационалната нефтена и газова компания **MOL Унгария** (3-та), полската държавна **PGNiG** (4-та), търговецът на дребно **Jeronimo Полша** (5-та), полската енергийна компания **PGE** (7-ма) и **Volkswagen Словакия** (8-ма) бяха вече е на върха в предишни класации. Повечето от тях регистрират по-висок оборот. Производителите на автомобили като Skoda Auto и Volkswagen Словакия регистрират само леко увеличение на приходите с 0,4% и 2,3% поради прекъсвания на веригата за доставки.

Сектори: водеща позиция за добив и преработка нефт и газ, следвани от силен автомобил и транспортен сектор

Три ключови сектора (**автомобил и транспортен, нефт и газ, неспециализирана търговия**), представени от най-големите компании в региона, продължават да формират 53% от общите приходи.

През тази година всички сектори регистрират ръст на оборота, поради ускоряване на търсенето и слаба стартова точка от предходната година. Това нанесе огромно влияние върху финансовите показатели на компаниите поради началния етап на пандемията и свързаните с нея блокирания. Най-яркият пример идва от **сектор текстил и облекло**, който претърпя спад в търсенето, както и промяна в потребителските предпочитания през пандемичната 2020 г. През 2021 г. секторът отбеляза най-висок ръст на оборота от 60,3%. За разлика от това, най-слабо увеличение на оборота е отбелязано в **строителството** (+9,5%) и **автомобилостроенето и транспорта** (+9,6%), които все още осигуряват солидни темпове на растеж. Повечето сектори успяха да генерират по-високи нетни печалби, като най-големият печеливш беше металите (+437%). Напротив, **текстил и облекло и хранително-вкусовата промишленост** са секторите, които показват негативна динамика в тази област.

Най-добре оценената индустрия в CEE Top 500 е много малка: **дървообработването и мебелите** имат само петима представители в класацията, но отбелязват ръст на оборота от 27,9% и повече от двойно увеличение на нетната печалба.

Секторът на полезни изкопаеми, химикалите, петрол, пластмаса и фармацевтичните продукти отново е най-големият в класацията CEE Top 500. Секторът се радва на един от най-високите скокове на нетната печалба (+331,5%). През 2021 г. цените на петрола скочиха с 52%, като се възползваха от възстановяващите се индустрии и икономики. Това създаде възможности за генериране на печалби от маржове на рафиниране, особено като се има предвид нарастващото търсене след блокиране и съживяването на световната търговия.

Въпреки че **автомобилостроенето и транспортът** остават на върха, секторът се развива сравнително слабо в сравнение с други. Индустрията остава доминираща в четири държави: Чехия, Унгария, Румъния и Словакия.

Третият сектор на подиума е **неспециализираната търговия**. Тъй като нивата на безработица се увеличиха съвсем леко по време на пандемията и пазарът на труда осигури солидни темпове на растеж на заплатите, икономиката беше подпомогната от увеличените разходи на домакинствата. Оборътът в най-големите бизнеси от тази индустрия се повиши с +19,3%, докато компаниите също успяха да отбележат по-високи нетни печалби (+22,8%).

„В резултат на съживяването на световната търговия износът от ЦИЕ допринесе за ускоряването на регионалните производствени сектори, които претърпяха по-високи разходи за обработка. Тези разходи се повишиха рязко след началото на възстановяването от пандемията и те все още засягат бизнеса до голяма степен в наши дни, особено сега, когато разходите за енергия и вложени ресурси скочиха след началото на войната в Украйна“, обяснява **Гжегож Силевич**. *„Наистина, тъй като Русия доставяше на Европа енергийни стоки, тези цени скочиха значително през 2022 г., с което започнаха енергийната криза. В същото време прекъсванията в доставките на селскостопански и хранителни стоки доведоха до нарастваща инфлация на цените на храните поради факта, че както Русия, така и Украйна заемат значителен дял в световния износ на селскостопански продукти.*

Войната в Украйна удари силно региона и възникнаха допълнителни предизвикателства със свързани икономически последици. „Очаква се икономиките на ЦИЕ да имат най-значително въздействие от войната, започнала през февруари 2022 г. Това се дължи на географската им близост до двете страни, зависимостта от износа, зависимостта от вноса на енергия от Русия, притока на бежанци от Украйна и проблеми с логистиката които произлязоха от войната. Това означава, че регионът е уязвим от редица фактори и следващото издание може да покаже различна картина“, добавя **Ярослав Яворски**.

[**Кликнете тук, за да изтеглите пълното проучване.**](#)

За контакт

VERENA SCHWARZ:

COFACE Central & Eastern Europe

+43 515 54-540

verena.schwarz@coface.com

ТОДОР ЦВЕТАНОВ

Кофас СА – клон България

+359 882 481 411

todor.tsvetanov@coface.com

Coface: for trade – изграждаме бизнес заедно

75 години опит и най-фината мрежа превърнаха Кофас в еталон в кредитното застраховане, управлението на риска и глобалната икономика. С амбицията да се превърне в най-гъвкавия партньор в глобалното кредитно застраховане в бранша, експертите на Кофас работят в ритъма на световната икономика, като подкрепят близо 50 000 клиенти от 100 държави в изграждането на успешен, разрастващ се и динамичен бизнес. Услугите и решенията на Групата защитават и помагат на компаниите да вземат кредитни решения, за да подобрят способността им да продават, както на вътрешния, така и на експортния пазар. През 2021 г. в Кофас работят ~4 538 души, а оборотът на компанията е 1,57 млрд. евро.

За повече информация посетете coface.com

COFACE SA. is listed on Compartment A of Euronext Paris.

ISIN Code: FR0010667147 / Mnemonic: COFA